Factsheet Roken

Zoetermeer

Inhoud

1 Roken in Zoetermeer

2 Vergelijking met 2016

3 Impact coronacrisis

4 Achtergrondkenmerken en risicogroepen

5 Verdiepende analyses

6 Achtergrond en methode

1 Roken in Zoetermeer

Roken

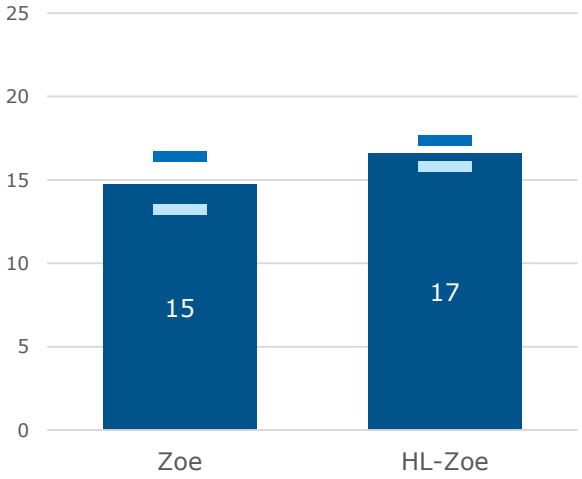

Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat rookt. Zoetermeer (Zoe), Haaglanden (minus Zoetermeer), Nederland, 2020.
De blauwe balken geven het 95%-betrouwbaarheidsinterval weer. Zie methode op p.10 voor uitleg.

Het percentage inwoners dat rookt is in Zoetermeer vergelijkbaar met de rest van Haaglanden en Nederland.

Zwaar roken

Minimaal 20 sigaretten per dag

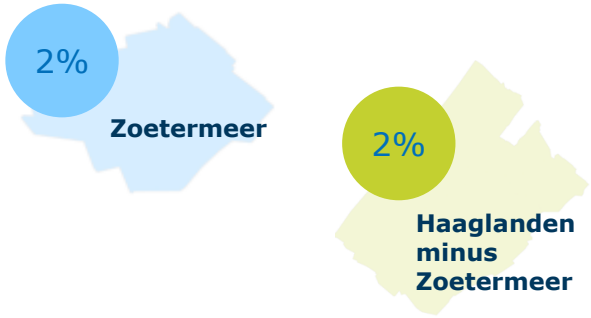

Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat zware roker is. Zoetermeer, Haaglanden (minus Zoetermeer), 2020.

- *Een zware roker is iemand die minimaal 20 sigaretten per dag rookt.*
- Het percentage inwoners dat zware roker is, is in Zoetermeer vergelijkbaar met de rest van Haaglanden.

Gebruikt weleens e-sigaret

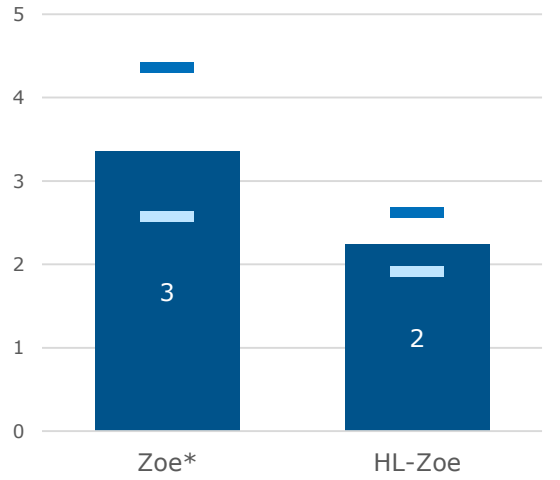

Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat weleens een e-sigaret gebruikt. Zoetermeer, Haaglanden (minus Zoetermeer), Nederland, 2020.
De blauwe balken geven het 95%-betrouwbaarheidsinterval weer. Zie methode op p.10 voor uitleg.

Het percentage inwoners dat weleens een e-sigaret gebruikt, is in Zoetermeer vergelijkbaar met de rest van Haaglanden en hoger dan in Nederland.

2 Vergelijking met 2016

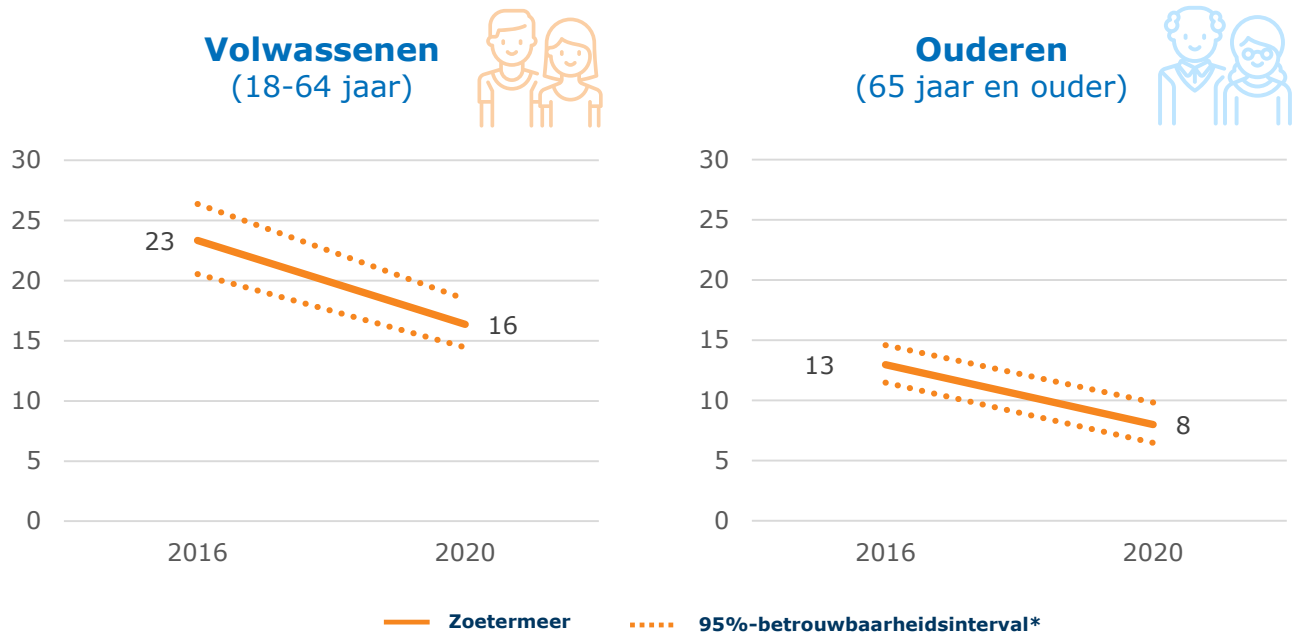

Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat rookt naar leeftijd en onderzoeksjaar. Zoetermeer, 2016-2020.

Kernpunten

- Bij de 18-64-jarigen is er een daling in het percentage dat rookt in 2020 vergelijkbaar met 2016. Dit wijkt niet af van het beeld in Haaglanden.
- Er is in 2020 een daling in het percentage 65+'ers dat rookt t.o.v. 2016. Dit wijkt niet af van het beeld in Haaglanden.

** Het 95%-betrouwbaarheidsinterval (BI) geeft de spreiding rondom het gemeten gemiddelde weer. Om te bepalen of er een verschil is tussen 2016 en 2020 zijn de 95%-BI's van 2016 en 2020 met elkaar vergeleken. Soms kan het visueel lijken of er een verschil is tussen beide jaren, maar wordt dit benoemd als geen verschil, omdat de 95%-BI's van 2016 en 2020 elkaar overlappen. Dit betekent namelijk dat het verschil tussen 2016 en 2020 kan worden verklaard door toeval. Voor meer uitleg, zie methode op p.10.*

Daling onder 18-64 jarigen

Een daling onder 65+

3 Impact coronacrisis

Impact coronacrisis op roken *(Gezondheidsmeter 2020)*

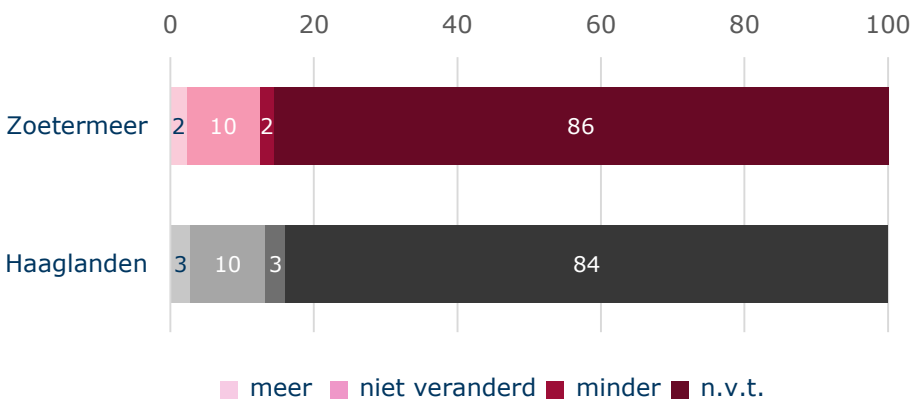

2%

Geeft aan meer te zijn gaan roken door de coronacrisis

Percentage inwoners van 18 jaar en ouder dat meer, minder of evenveel is gaan roken door de coronacrisis. Zoetermeer & Haaglanden, 2020.

Trend roken *(Coronapanelonderzoek Haaglanden)*

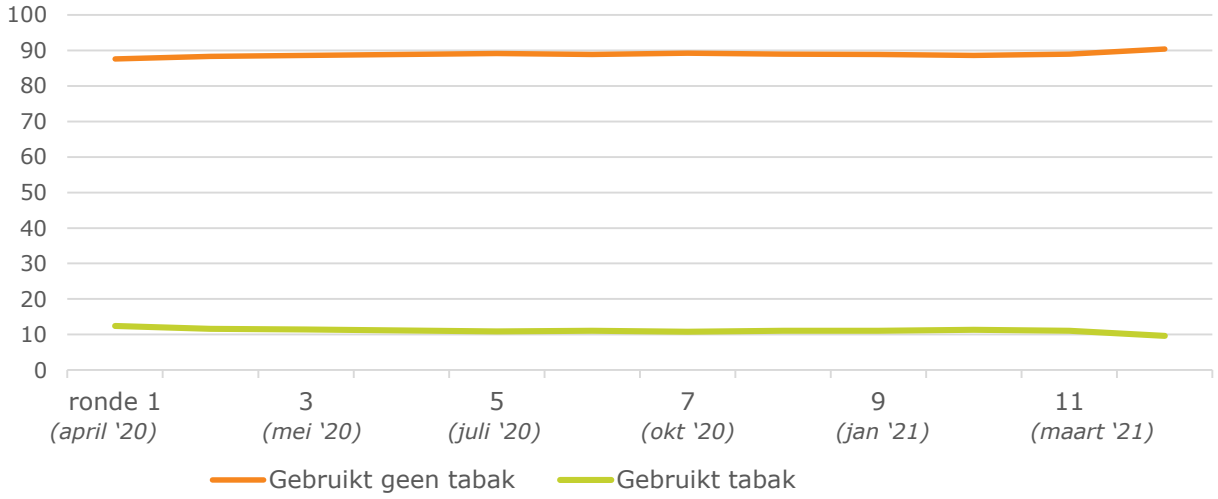

Percentage Haaglandse inwoners dat in de afgelopen 7 dagen tabak heeft gebruikt en geen tabak heeft gebruikt, Haaglanden, 2020-2021.

Kernpunten

Om een idee te geven van de impact van de coronacrisis op het aantal inwoners dat rookt* worden hier twee figuren getoond.

Gezondheidsmeter 2020:

In de Gezondheidsmeter 2020 is een vraag opgenomen om de impact van de coronacrisis op roken te meten. Deze vragenlijst is afgenomen in het najaar van 2020, ten tijde van een stijging van het aantal besmettingen, maar nog voor de strenge lockdown van 15 december 2020.

Bij relatief veel 18-34 jarigen, mensen die moeite hebben met rondkomen en alleenstaanden is roken toegenomen.

Coronapanelonderzoek

Het coronapanelonderzoek loopt sinds april 2020. In dit onderzoek wordt er om de 3 tot 6 weken een vragenlijst afgenomen en wordt er ook gevraagd naar tabaksgebruik. Het percentage inwoners in Haaglanden dat **tabak gebruikt** blijft ongeveer gelijk.

** Roken zoals op deze pagina wordt gepresenteerd is anders nagevraagd dan op de andere pagina's. Bij het coronapanelonderzoek is tabaksgebruik nagevraagd t/m mei 2021. Daarna is de vraag vervallen.*

4 Achtergrondkenmerken en risicogroepen – Haaglanden

**Significant verschillend t.o.v. de rest van Haaglanden*

Geslacht

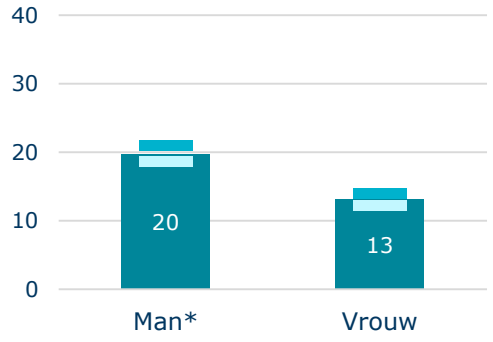

Leeftijd

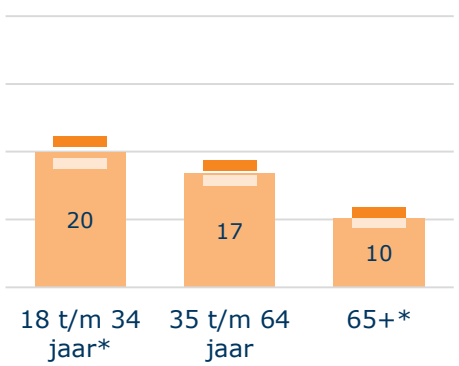

Migratieachtergrond

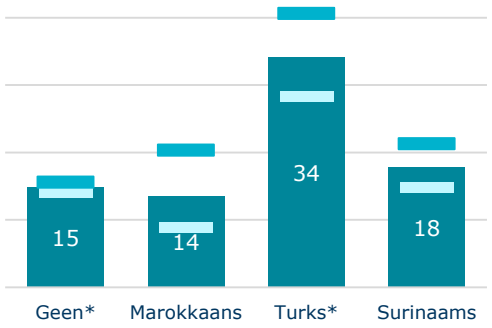

Burgerlijke staat

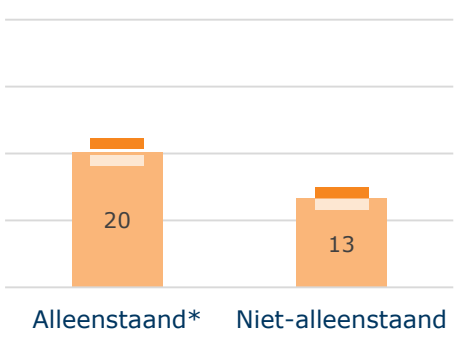

Opleidingsniveau

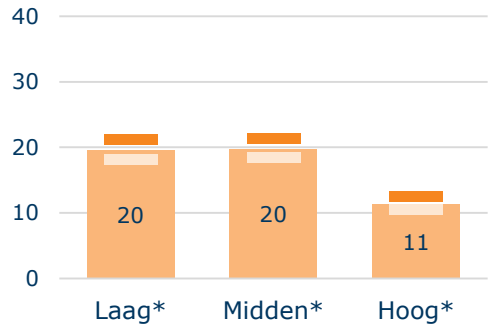

Inkomen

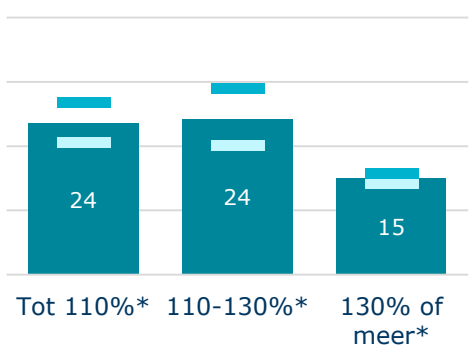

Moeite met rondkomen

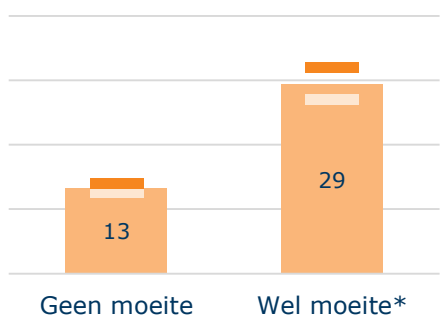

Risicogroepen

- Man
- 18-34 jaar
- Turkse migratieachtergrond
- Alleenstaanden
- Laag en gemiddeld opgeleiden
- Laag en midden inkomen
- Moeite met rondkomen

5 Verdiepende analyses

Roken en ervaren gezondheid

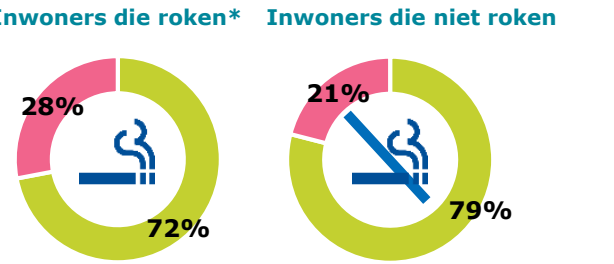

Roken en voldoen aan beweegrichtlijn

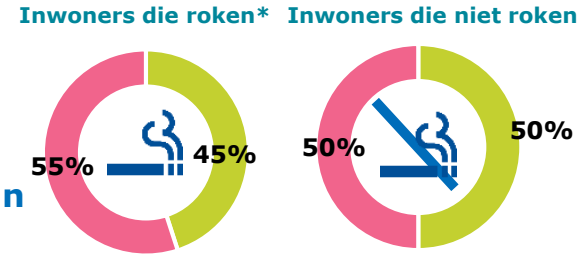

Roken en leefstijl

	Inwoners die roken	Inwoners die niet roken
Zware drinker		
*Is zware drinker**	15	5
Overmatige drinker		
*Is overmatige drinker**	11	4
Cannabis gebruiken		
*Gebruikt cannabis**	31	6

Percentages voor verschillende indicatoren voor Haaglandse inwoners die roken en inwoners die niet roken. Haaglanden, 2020.

**Significant verschil tussen inwoners die roken en inwoners die niet roken.*

Kernpunten

- *Bij deze verdiepende analyses is er gekeken naar verschillende indicatoren op het gebied van gezondheid en leefstijl en of er een verschil te zien is tussen inwoners die roken en inwoners die niet roken.*

- Inwoners die roken, hebben vaker een **slechtere ervaren gezondheid.** Ook is het percentage dat **voldoet aan de beweegrichtlijn** lager onder inwoners die roken**.** Ook op het gebied van **leefstijl** scoren inwoners die roken **ongunstig**: het percentage zware drinkers, overmatige drinkers en cannabis gebruikers is hoger.

5 Verdiepende analyses

Roken en psychische & sociale gezondheid

	Inwoners die roken	Inwoners die niet roken
Stress		
*Ervaart (heel) veel stress**	28	20
Risico op angst of depressie		
*Matig tot hoog risico op angst of depressie**	60	45
Eenzaamheid		
*Voelt zich matig tot zeer ernstig eenzaam**	58	52

Percentages voor verschillende indicatoren voor Haaglandse inwoners die roken en inwoners die niet roken. Haaglanden, 2020.

Inwoners die roken scoren ongunstig op het gebied van stress en risico op angst of depressie.

*Significant verschil tussen inwoners die roken en inwoners die niet roken.

Kernpunten

➢ *Bij deze verdiepende analyses is er gekeken naar verschillende indicatoren op het gebied van psychische en sociale gezondheid en of er een verschil te zien is tussen inwoners die roken en inwoners die niet roken.*

- Inwoners die roken hebben vaker een **slechtere psychische en sociale gezondheid**. Van de inwoners die roken, ervaart 28% (heel) veel stress. Bij inwoners die niet roken is dit percentage significant lager, namelijk 20%.
- Daarnaast heeft onder de inwoners die roken 60% een matig tot hoog risico op angst of depressie. Onder inwoners die niet roken is dit 45%.
- Ook voelt een hoger percentage (58%) van de inwoners die roken zich matig tot zeer ernstig eenzaam, in vergelijking met de niet rokers (52%)

Indicatoren die samenhangen met roken

	Categorie	OR
Cannabis gebruiken	*Leefstijl*	6,8
Laag opgeleiden	*Achtergrondkenmerken*	2,1
Zware drinker	*Leefstijl*	1,9
Overmatige drinker	*Leefstijl*	1,8
Gemiddeld opgeleiden	*Achtergrondkenmerken*	1,7
Moeite met rondkomen	*Achtergrondkenmerken*	1,7
Man	*Achtergrondkenmerken*	1,4
Voldoet niet aan beweegrichtlijn	*Leefstijl*	1,4
Laag inkomen	*Achtergrondkenmerken*	1,4
Risico op angst of depressie	*Psychische en sociale gezondheid*	1,3

Indicatoren die significant en onafhankelijk geassocieerd zijn met roken, bij inwoners van 18 jaar en ouder. Haaglanden, 2020.

Inwoners die cannabis gebruiken hebben 7x meer kans om te roken.

Kernpunten

- *Bij alle indicatoren die worden genoemd op p. 7 en 8 is er sprake van een significant verschil tussen inwoners die roken en inwoners die niet roken. Ook bepaalde achtergrondkenmerken hangen samen met roken (zie p.6). Om antwoord te kunnen geven op de vraag welke indicatoren onafhankelijk van elkaar geassocieerd zijn met roken is er een multivariabele regressieanalyse toegepast. Alleen de indicatoren die onafhankelijk van elkaar geassocieerd zijn met roken staan in de tabel hiernaast weergegeven. In de laatste kolom zijn de odds ratio's (OR's) gepresenteerd. Hoe hoger de OR, hoe sterker het verband tussen de onderzochte factor en roken.*

- **Cannabis gebruiken** heeft de hoogste OR. Dit houdt in dat inwoners die cannabis gebruiken **6,8 keer meer kans** hebben om te roken dan inwoners die geen cannabis gebruiken. Dit is onafhankelijk van de andere factoren die in de tabel staan. Met deze analysetechniek wordt er namelijk gecorrigeerd voor de andere factoren.

- Naast de OR is het van belang om te kijken naar de grootte van de groep, omdat dit iets zegt over het bereik van een mogelijke interventie. Op pagina 7 is te zien dat 31% van de inwoners die roken, ook cannabis gebruiken. Dit is niet de grootste groep. De groep die het grootst is, is de groep met een matig tot hoog risico op angst of depressie (60%). Deze groep heeft een OR van 1,3. Dat wil zeggen dat inwoners die risico lopen op angst of depressie 1,3x meer kans hebben om te roken.

Achtergrond

Het is algemeen bekend dat roken verslavend is en slecht is voor de gezondheid.

Roken verhoogt het risico op veel aandoeningen, zoals kanker en luchtwegklachten, gaat gepaard met een slechtere kwaliteit van leven, meer ziekteverzuim en een hoger zorggebruik.[1]

Het percentage **rokers** is het percentage respondenten dat de vraag "Rookt u weleens?" beantwoordt.
Zwaar roken is het roken van 20 of meer sigaretten of shagjes per dag.[1]

Referenties
1. RIVM. Roken: cijfers en context; gevolgen van roken. Beschikbaar op URL: https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/roken/cijfers-context/gevolgen

Methode

De cijfers in deze factsheet zijn afkomstig van de Gezondheidsmeter 2020. Dit is een landelijk onderzoek dat eens in de vier jaar wordt uitgevoerd door alle GGD'en in samenwerking met het CBS en RIVM. Meer informatie over dit onderzoek is te vinden op de Gezondheidsgids Haaglanden.

Het onderzoek is uitgezet onder een steekproef van inwoners van Haaglanden. Er is dan altijd sprake van een mate van onzekerheid rond het gemeten gemiddelde. In deze factsheet wordt daarom niet alleen het gemiddelde getoond, maar ook het 95%-betrouwbaarheidsinterval (95%-BI). Het 95%-BI is een interval waar binnen men verwacht dat de werkelijke waarde ligt: stel het onderzoek wordt 100 keer herhaald, dan wordt verwacht dat het gemeten gemiddelde 95x binnen het interval valt. Hoe kleiner het interval is, hoe preciezer de schatting van de werkelijke waarde is. Het 95%-BI wordt kleiner naarmate het aantal respondenten die de vraag beantwoord heeft groter is.
Om te bepalen of een verschil tussen twee waarden een werkelijk verschil betreft (geen toeval) is het mogelijk om een statistische toets uit te voeren. In deze factsheet doen we dit door het vergelijken van 95%-betrouwbaarheidsintervallen*. Significante verschillen worden aangegeven met een sterretje. Naast significantie dient altijd te worden beschouwd of gevonden verschillen ook relevante verschillen zijn.

** Bij het gebruiken van deze methode bestaat er een kans dat bij hele kleine verschillen deze als niet significant worden bestempeld terwijl ze dit wel zijn.*

Colofon

Deze factsheet is een uitgave van:

Afdeling Epidemiologie
GGD Haaglanden
Postbus 16130
2500 BC Zoetermeer
Tel: 088-355 01 00
www.gezondheidsgids.ggdhaaglanden.nl

Overname van gegevens is toegestaan, mits voorzien van duidelijke bronvermelding.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben over deze cijfers, dan kunt u contact opnemen met afdeling Epidemiologie van GGD Haaglanden op: **gezondheidsgids@ggdhaaglanden.nl**

Gepubliceerd op 7 april 2022